

Триглав пензиско друштво АД, Скопје
Бул. 8-ми Септември бр. 18, кат 2
1000 Скопје

triglav

Архивски број:02-939/3

Датум: 27.04.2023

Триглав пензиско друштво АД Скопје Финансиски извештаи

За периодот

01.01.2023 - 31.03.2023

Април 2023

27/04/2023

Содржина

Биланс на состојба на ден	3
Биланс на успех за периодот	7
Извештај за паричните текови за периодот.....	9
Извештај за промени во главнината за периодот	10
Белешки кон финансиските извештаи.....	11

Биланс на состојба на ден

р.б.	група на конто или конто	ПОЗИЦИЈА	Белешка	31.12.2022	31.03.2023
1	2	3	4	5	6
СРЕДСТВА					
1		А.Побарувања за запишана а неуплатена основна главнина		-	-
2		Б. Долгорочни средства (3+10+18+19+27+28)		109.314.031	108.918.305
3	00	Нематеријални средства (4+5+6+7+8+9)	14	11.722.927	11.457.340
4		1.Основачки издатоци		-	-
5		2.Гудвил (Goodwil)		-	-
6		3.Патенти, лиценци и концесии		-	-
7		4.Заштитни знаци и слични права		-	-
8		5.Аванси за нематеријални средства		-	-
9		6.Останати нематеријални средства		11.722.927	11.457.340
10	01	Материјални средства (11+12+13+14+15+16+17)	15	3.860.834	3.485.831
11		1.Земјишта и шуми		-	-
12		2.Градежни објекти		-	-
13		3.Постројки и опрема		640.380	543.194
14		4. Алат, погонски и канцелариски материјал, мебел и транспортни средства		2.909.042	2.670.702
15		5.Аванси за материјални средства		-	-
16		6.Материјални средства во подготвока		-	-
17		7.Останати материјални средства		311.412	271.935
18	02	Вложувања во недвижности		-	-
19	03	Долгорочни финансиски вложувања (20+21+22+23+24+25+26)		93.730.270	93.975.134
20		1.Вложувања во поврзани субјекти (во акции или удели)		-	-
21		2.Заеми на поврзани субјекти		-	-
22		3. Финансиски средства кои се чуваат до доспевање		-	-
23		4. Финансиски средства расположиви за продажба	16	26.080.270	26.325.134
24		5. Финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба		-	-
25		6. Дадени кредити, депозити и кауции	17	67.650.000	67.650.000
26		7. Останати долгорочни вложувања		-	-
27	04	Долгорочни побарувања		-	-
28	05	Одложени даночни средства		-	-
29		В. Краткорочни средства (30+38+42+49+55+59+60+67+72+73)		95.736.040	89.433.780
30	10	Парични средства и парични еквиваленти (31+32+33+34+35+36+37)	18	70.534.902	30.897.896
31		1.Жиро сметки		3.988.868	897.895
32		2.Благајна		-	-
33		3.Девизни сметки		32.546.034	1
34		4.Девизни акредитиви		-	-
35		5.Девизна благајна		-	-
36		6. Депозити и хартии од вредност- парични еквиваленти		34.000.000	30.000.000
37		7.Останати парични средства		-	-

(продолжува на следна страна)

Биланс на состојба – продолжено

38	11	Побарувања од поврзани субјекти(39+40+41)	24	103.700	46.604
39		1. Побарувања од поврзани субјекти по основ на продажба на производи и услуги		-	-
40		2. Побарувања по камати од поврзани субјекти		-	-
41		3. Останати побарувања од поврзани субјекти		103.700	46.604
42	12	Побарувања од купувачите (43+44+45+46+47+48)		1.956.462	2.409.662
43		1.Побарувања од купувачи		-	-
44		2.Побарување за надоместок од уплатени придонеси		213.919	43.428
45		3.Побарување за надоместок за управување со средства		1.588.259	1.863.802
46		4.Побарувања за надоместок за премин		-	-
47		5. Побарувања од камати на депозити и хартии од вредност		154.283	502.431
48		6. Останати побарувања		1	1
49	13	Побарувања од државата и други институции (50+51+52+53+54)		1.500	1.500
50		1. Данок на додадена вредност		-	-
51		2. Побарувања за повеќе платен персонален данок на доход		1.500	1.500
52		3.Побарувања за повеќе платени даноци и придонеси од		-	-
53		4. Побарувања за повеќе платени даноци од добивката		-	-
54		5. Побарувања од државата и други институции врз основа на останати неспомнати давачки		-	-
55	14	Побарувања од вработените (56+57+58)		27.489	58.608
56		1.Побарувања од вработените за повеќе исплатени плати и надоместоци на плати и други примања		-	-
57		2.Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања		-	-
58		3. Останати побарувања од вработените		27.489	58.608
59	15	Останати побарувања		-	-
60	16	Краткорочни финансиски средства (61+62+63+64+65+66)	19	22.327.394	54.782.478
61		1.Вложувања во поврзани субјекти (во акции или удели)		-	-
62		2. Краткорочни кредити и заеми		-	-
63		3. Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање		-	-
64		4. Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба		-	-
65		5. Краткорочно орочени средства		3.000.000	3.000.000
66		6. Останати краткорочни вложувања		19.327.394	51.782.478
67	19	Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР) (68+69+70+71)		784.593	1.237.032
68		1.Однапред платени трошоци		187.639	366.559
69		2.Трошоци што се разграничуваат на повеќе години		596.954	870.473
70		3.Пресметани приходи што не можеле да бидат фактуирани		-	-
71		4.Останати платени трошоци и пресметани приходи		-	-
72	32	Залиха на резервни делови		-	-
73	35	Залиха на ситен инвентар и амбалажа		-	-
74		Г.Вкупно средства (1+2+29)		205.050.071	198.352.085
75		Д.Вонбилансна евиденција		10.907.667	10.907.667

(продолжува на следна страна)

Биланс на состојба – продолжено

		ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		-	-
76		A.Главнина и резерви (77+81+82+83+87+90)		199.036.322	190.717.549
77	90	Основна главнина- запишан капитал (78+79+80)	20	329.366.020	329.366.020
78		1. Основна главнина- запишан и уплатен капитал		329.366.020	329.366.020
79		2. Запишана а неуплатена основна главнина		-	-
80		3. Сопствени акции и удели		-	-
81	91	Премии на емитирани акции		-	-
82	93	Ревалоризициона резерва		-	-
83	94	Резерви (84+85+86)		-	-
84		1.Законски резерви		-	-
85		2.Статутарни резерви		-	-
86		3.Останати резерви		-	-
87	95	Акумулирана добивка и добивка за финансиската година (88+89)		-	-
88		1.Акумулирана добивка		-	-
89		2.Добивка за финансиската година		-	-
90	96	Пренесена загуба и загуба за финансиската година (91+92)		(130.329.698)	(138.648.471)
91		1.Пренесена загуба		(89.709.078)	(130.329.698)
92		2.Загуба за финансиската година		(40.620.620)	(8.318.773)
93		Б.Долгорочни обврски (94+97)		1.779.735	1.779.735
94	27	Долгорочни резервирања (95+96)	22	1.779.735	1.779.735
95		1. Резервирања за пензии, отпремнини и сл. Обврски кон вработени		1.779.735	1.779.735
96		2. Останати долгорочни резервирања за ризици		-	-
97	28	Долгорочни обврски (98+99+100+101+102+103)		-	-
98		1.Долгорочни обврски спрема пензиските фондови		-	-
99		2. Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти		-	-
100		3. Долгорочни обврски врз основа на заеми, кредити и кауции		-	-
101		4. Долгорочни обврски спрема добавувачите		-	-
102		5. Долгорочни обврски врз основа на хартии од вредност		-	-
103		6. Одложени даночни обврски		-	-
104		В.Краткорочни обврски (105+108+114+120+123+124+128)		4.234.014	5.854.801
105	21	Краткорочни обврски спрема поврзани субјекти (106+107)	24	363.822	238.323
106		1. Краткорочни обврски спрема поврзани субјекти во земјата		363.822	238.323
107		2. Краткорочни обврски спрема поврзани субјекти во странство		-	-
108	22	Обврски кон добавувачите (109+110+111+112+113)		1.556.747	2.780.100
109		1.Обврски кон добавувачите во земјата		1.162.288	1.461.714
110		2.Обврски кон добавувачите во странство		83.938	367.333
111		3.Обврски кон МАПАС		40.000	743.088
112		4.Обврски кон Фондот на ПИОМ		85.444	-
113		5.Обврски кон чувар на имот		185.077	207.965

(продолжува на следна страна)

Биланс на состојба – продолжено

114	23	Краткорочни обврски за даноци и други давачки (115+116+117+118+119)		230.713	191.044
115		1. Обврски за данок на додадена вредност		206.600	189.220
116		2. Обврски за персонален данок на доход		24.113	1.824
117		3. Обврски за даноци и придонеси од плати		-	-
118		4. Обврски за даноци од добивката		-	-
119		5. Обврски кон државата и други институции врз основа на останати неспомнати давачки		-	-
120	24	Обврски спрема вработените		-	4.997
121		1. Обврски за плата и надоместоци на плата		-	-
122		2. Останати обврски спрема вработените		-	4.997
123	25	Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	23	216.160	12.305
124	26	Краткорочни финансиски обврски (125+126+127)		-	-
125		1. Краткорочни обврски врз основа на заеми и кредити од поврзани друштва		-	-
126		2. Краткорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и од странство		-	-
127		3. Обврски врз основа на останати краткорочни финансиски средства		-	-
128	29	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди (129+130)		1.866.572	2.628.032
129		1.Пресметано а одложено плаќање на трошоците		1.866.572	2.628.032
130		2.Останато одложено плаќање на трошоците и приходите		-	-
131		Г.Вкупно обврски (93+104)		6.013.749	7.634.536
132		Д.Вкупно главнина и обврски (76+131)		205.050.071	198.352.085
133		Ѓ.Вонбилансна евиденција		10.907.667	10.907.667

Биланс на успех за периодот

р.б.	група на конта	позиција	Белешка	31.12.2022 во МКД	31.03.2023 во МКД
1	2	3	4	6	5
1	73	Приходи од управување со фондот (2+3+4)	4	29.875.384	10.283.803
2		Приходи од надоместок од придонеси		15.205.083	4.923.171
3		Приходи од надоместок за управување		14.638.803	5.331.885
4		Приходи од надоместок за премин		31.498	28.747
5	70	Расходи од управување со фондот (6+7+8+9+10+11+12)	5	25.989.606	8.569.944
6		1. Расходи за МАПАС		6.066.258	1.810.790
7		2. Расходи за чуварот на имот		1.688.878	592.453
8		3. Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)		757.137	266.942
9		4. Трошоци за трансакции		-	-
10		5. Трошоци за маркетинг		4.841.089	1.903.545
11		6. Трошоци за агенти		11.312.344	3.693.814
12		7. Останати трошоци за управување со фондот		1.323.900	302.400
13		Добавка или загуба од управувањето со фондот (1-5)		3.885.778	1.713.859
14	76	Останати приходи на друштвото	6	399.881	139.265
15	40-46	Расходи од управување со друштвата (16+17+18+19+20+21)		46.579.282	11.182.985
16		1. Трошоци за сировини и други материјали	7	1.080.694	272.322
17		2. Трошоци за услуги	8	12.925.580	3.331.843
		Поштенски, телефонски и интернет услуги		446.854	77.468
		Услуги за одржување и заштита		360.541	143.631
		Наемнини		5.322.986	1.378.137
		Останати услуги		6.795.199	1.732.607
18		3. Плати и надоместоци на плата и останати трошоци на вработените	9	22.605.283	5.890.233
		Трошоци за плати		20.489.175	5.455.753
		Регрес за годишен одмор		313.500	-
		Новогодишен надомест		213.498	348.327
		Отпремнина за пензија		-	-
		Надомест за одвоен живот		-	-
		Други лични примања по менаџерски договор		-	-
		Трошоци за службени патувања		519.800	94.932
		Трошоци за стручно образование		143.606	48.171
		Доброволно здравствено осигурување		132.629	45.538
		Доброволно пензиско осигурување		446.000	-
		Останати трошоци за вработените		347.075	(102.488)
19		4. Амортизација и вредносно усогласување	10	3.365.748	864.861
		Амортизација		3.365.748	864.861
20		5. Резервирања за трошоци и ризици	11	771.613	-
21		6. Останати трошоци од работењето	12	5.830.364	823.726

(продолжува на следна страна)

Биланс на успех – продолжено

22	77	Финансиски приходи (23+24+25+26+27+28+29+30)		1.678.392	1.011.088
23		1. Приходи од вложувања во поврзани субјекти		-	-
24		2. Приходи од вложувања во неповрзани субјекти		-	-
25		3. Приходи врз основа на камати од работењето со поврзани субјекти		-	-
26		4. Приходи од курсни разлики од работењето со поврзани друштва		-	-
27		5. Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани субјекти	13	1.678.392	1.011.088
28		6. Приходи врз основа на курсни разлики од работењето со неповрзани субјекти		-	-
29		7. Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства		-	-
30		8. Останати финансиски приходи		-	-
31	47	Финансиски расходи (32+33+34+35+36+37+38+39+40)		5.389	-
32		1. Камати од работењето со поврзани субјекти		-	-
33		2. Курсни разлики во работењето со поврзани субјекти		-	-
34		3. Останати финансиски расходи од работењето со поврзани субјекти		-	-
35		4. Камати од работењето со неповрзани субјекти		-	-
36		5. Затезни камати		5.388	-
37		6. Курсни разлики од работењето со неповрзани субјекти		1	-
38		7. Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства		-	-
39		8. Вредносно усогласување на долгорочни финансиски средства и хартии од вредност расположливи за продажба		-	-
40		9. Останати финансиски расходи		-	-
41		Вкупно приходи (1+14+22)		31.953.657	11.434.156
42		Вкупно расходи (5+15+31)		72.574.277	19.752.929
43		Добивка (Загуба) пред оданочување (41-42)		(40.620.620)	(8.318.773)
44		Данок на добивка		-	-
45		Добивка (загуба) по оданочување (43-44)		(40.620.620)	(8.318.773)
46		Малцинско учество		-	-
47		Нето добивка (загуба) за пресметковниот период (45-46)		(40.620.620)	(8.318.773)

Тихомир Петрески

Претседател на Управен одбор

Маријан Николовски

Член на Управен одбор

Извештај за паричните текови за периодот

Од	01.01.2023 до 31.03.2023	
р.б.	Позиција	Износ
1	Парични приливи од деловни активности	10.109.254
2	Парични одливи од деловни активности	(17.933.523)
3	Нето паричен тек од деловни активности (1-2)	(7.824.269)
4	Парични приливи од инвестициски активности	7.647.921
5	Парични одливи од инвестициски активности	(39.460.658)
6	Нето паричен тек од инвестициски активности (4-5)	(31.812.737)
7	Парични приливи од финансиски активности	-
8	Парични одливи од финансиски активности	-
9	Нето паричен тек од финансиски активности (7-8)	-
10	Нето зголемување или намалување на парите и паричните еквиваленти (3+6+9)	(39.637.006)
11	Пари и парични еквиваленти на почетокот на периодот	70.534.902
12	Пари и парични еквиваленти на крајот од периодот	30.897.896

Извештај за промени во главнината за периодот

Од 01.01.2023 до 31.03.2023	Акционерски капитал	Ревалори зациона резерва	Законска резерва	Останати резерви	Добавка/ (загуба) за тековниот период	Акумули рана добивка	Непокриена загуба	Вкупно
Состојба на 31.12.2022	329.366.020	-	-	-	(40.620.620)	-	(89.709.078)	199.036.322
Уплатен акционерски капитал	-	-	-	-	-	-	-	-
Добавка/(загуба) за тековниот период	-	-	-	-	(8.318.773)	-	0	(8.318.773)
Нето добивки и загуби од вреднување на средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	0	-
Покривање на акумулирана загуба	-	-	-	-	-	-	0	-
Пренос во акумулирана добивка/(загуба)	-	-	-	-	40.620.620		(40.620.620)	-
Пренос во законски резерви	-	-	-	-	-	-	0	-
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	-	-	-	-	0	-
Пренос на неискористен дел од издвоена добивка за реинвестирање во акумулирана добивка	-	-	-	-	-	-	0	-
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	-	-	0	-
Актуарски добивки/(загуби) од останати користи на вработени	-	-	-	-	-	-	0	-
Состојба на 31.03.2023	329.366.020	-	-	-	(8.318.773)	-	(130.329.698)	190.717.549

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Триглав пензиско друштво АД Скопје е акционерско друштво основано во Март 2019 година согласно позитивни законски прописи на Република Северна Македонија. Својата дејност Друштвото ја започнува со добивање на Решение бр.14-244/13 од 20.03.2019 година од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и уписот во Централниот регистар на Република Северна Македонија.

Основната и единствена дејност на Друштвото согласно националната класификација на дејности е управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд во согласност со одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Закон за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите позитивни законски и подзаконски прописи во земјата.

Акционерскиот капитал на Друштвото е во 100% сопственост на Заварovalница Триглав д.д. Љубљана, со седиште на ул. Миклошичева цеста 19, 1000 Љубљана, Република Словенија, дел од Групацијата Триглав, една од најголемите осигурителни и финансиски групации во регионот на Југоисточна Европа.

Седиште: бул. 8-септември, бр.18, кат 2, 1000 Скопје

Даночен број: 4057019545071

Матичен број : 7344228

Основен капитал: 5.356.000,00 EUR

Број на акции: 107.120

На 31.03.2023 година во Друштвото има 21 вработени лица, од кои 19 на полно и 2 на неполно работно време.

Членови на органи на управување, на 31.03.2023:

УПРАВЕН ОДБОР	НАДЗОРЕН ОДБОР
Г-дин Тихомир Петрески, Претседател на Управен одбор	Г- дин Алјоша Уршич, Претседател на Надзорен одбор
Г-дин Маријан Николовски, Член на Управен одбор	Г-дин Блаж Кметец, член на Надзорниот одбор
	Г-дин Рок Пивк, член на Надзорниот одбор
	Г-дин Мирослав Вујиќ, Независен член на Надзорниот одбор

2. Сметководствени политики

Сметководствените политики како специфични принципи, основни конвенции, правила и пракси усвоени од страна на Друштвото, при внес на податоците во деловните книги, подготовкa и презентирање на финансиските извештаи, утврдени се на основа на Законот за трговски друштва, усвоените Меѓународни сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Правилникот за водење на сметководство, Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување - МАПАС, останатата важечка регулатива од областа на сметководството во Република Северна Македонија и согласно насоките за подготовкa на финансиските извештаи утврдени на ниво на Групацијата Триглав, начела за процена, научни сознанија за современото работење и деловната политика.

Цел на утврдените политики е објективно исказување на финансиската состојба, успешноста во работењето и промената во финансиската состојба на Друштвото и истовремено добивање на квалитетни информации, релевантни за носење на деловни одлуки.

Основа за мерење

Финансиските извештаи се подготвуваат на основа на историска набавна вредност освен:

- финансиските средства по објективна вредност преку добивката и загубата; и
- средствата расположливи за продажба кои што се мерат по објективна вредност.

Функционална и презентатиска валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), кои се функционална и презентатиска валута на Друштвото.

Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

Валута	31.12.2022	31.03.2023
1 ЕУР	61,4932	61,6950

Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, и останатите пропишани законски и подзаконски акти од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Информациите во врска со расудувањата направени од раководството во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажуваат во белешките кон финансиските извештаи.

Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во извештајот за сеопфатната добивка, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР).

Материјални средства

Сопствени материјални средства

Во Друштвото под материјални основни средства се сметаат оние средства кои се потребни за непосредно извршување на дејноста (градежни објекти, транспортни средства, компјутери и компјутерска опрема, канцелариска опрема и мебел и друга опрема). Во опремата се вклучува и ситен инвентар со рок на траење повеќе од една година и вредност над 300 евра.

Материјалните средства се признаваат како средства, кога е сигурно дека Друштвото ги поседува истите, и дека од нив ќе остварува идни економски користи, и кога набавната вредност (трошоците за нивно стекнување) можат веродостојно да се измерат.

Доколку набавеното материјално средство е со поголема вредност, истото може да биде поделено на поединечни делови со различни векови на користење. Одговорно лице за ваква одлука е член на Управниот одбор. За материјални средства со поголема вредност се смета секое средство со набавна вредност преку 20.000 евра.

Признавање и мерење

Материјалното средство кое ги исполнува условите за признавање, при почетно признавање се вреднува по набавна вредност (по трошоците за набавка, трошоците за нивно стекнување). Набавната вредност на материјалното средство ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството, односно:

- набавната цена (фактурирана вредност), вклучувајќи и царина и неповратни даноци на набавка, по одземање на трговски попусти и работи,
- сите трошоци кои можат директно да се припишат на доведување на средството до локацијата и работната состојба во која тоа е оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството,
- првичната процена на трошоците за демонтирање и отстранување на средството и обновување на просторот каде што тоа е лоцирано.

По почетно признавање како средство, материјалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност (утврдена при почетното признавање) намалена за акумулираната амортизација (депрецијација) и акумулираната загуба поради обезвреднување (оштетување).

Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Последователни трошоци

Последователните трошоци, кои се однесуваат на веќе признаени материјални средства, се додаваат на сметководствената вредност на средствата, односно се признаваат како средство, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или загубите во текот на

финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со нето сметководствената вредност. Истите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

Амортизација (депрецијација) на материјалните средства

Средствата се амортизираат по нивното ставање во употреба.

За средствата кои се набавени во текот на деловната година, депрецијацијата започнува да се пресметува првиот ден од следниот месец, кога средството е расположливо за употреба. Средствата не се амортизираат доколку се трајно надвор од употреба.

Трошокот за амортизација (депрецијација) за секој период треба да биде признаен во Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех), освен доколку не е вклучен во сметководствената вредност на друго средство.

Прекин на пресметување на амортизација

Во случај на оштетување поради виша сила, пресметката на амортизацијата (депрецијацијата) и пресметката на исправката на вредност на материјалните основни средства привремено се прекинува. Прекинувањето трае онолку колку што е потребно за да се отстрани штетата. Привремено прекинување на пресметката на амортизацијата се врши доколку материјалното средство неможе да се користи подолго од еден месец.

Амортизацијата (депрецијација) на материјалните основни средства престанува кога средевтото се рекласифицира како чувано за продажба или кога се прекинува со признавањето на средствата (при отуѓување или доколку не се очекуваат идни економски користи од неговата употреба).

Стапка на амортизација (депрецијација) на материјалните средства

Стапките на амортизација (депрецијација) на материјалните средства се одредуваат во зависност од корисниот век, што пак зависи од:

- очекуваната употреба на средевтото,
- очекувано физичко трошење и стареење,
- очекуваната техничка и пазарна застареност,
- очекувани законски и други ограничувања за употреба.

Друштвото го применува праволинискиот метод на депрецијација. За материјалните средства се применуваат следните годишни стапки на депрецијација:

Група на материјално средство	Годишни стапки
Градежни објекти	2,5%
Транспортни средства	15%
Компјутери и компјутерска опрема	25%
Канцелариска опрема и мебел	20%
Друга опрема	10%

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Корисниот век на материјалните основни средства треба да се проверува годишно. Ако се утврди дека корисниот век е различен од оној што е веќе избран, соодветно се менува и период и метод на амортизација (депрецијација) за да таа метода го одрази променетиот начин на трошење. Ваквите промени се евидентираат како промени во сметководствената проценка во согласност со соодветен стандард.

Отпишување на материјалните средства

Сметководствената вредност на материјалните средства се отпишува при отуѓување (пример преку продажба, финансиски наем или преку донација) или кога не се очекуваат идни економски користи од нивната употреба и отуѓување.

Средствата кои се повлечени од активна употреба, а се чуваат за продажба или се чуваат за распределба кон сопствениците, се евидентираат по нивната сметководствена вредност на датумот кога средствата се повлечени од употреба.

Кога средствата се отпишуваат без паричен надоместок (пример при расходување), загубата во висина на сметководствениот износ веднаш се признава (на денот на отписот, односно расходувањето).

Корисната остаточна вредност при отпишувањето претставува приход, а неамортизираната набавна вредност се признава како расход во пресметковниот период во кој средствата се отпишани.

Доколку материјалното основно средство се планира да се продаде, истото мора да се препнамени во нетековни средства за продажба врз основа на одлука на Управниот одбор. Предлагачот на одлуката исто така мора да обезбеди проценка на објективната вредност на тоа средство, намалена за планираните продажни трошоци, и да го достави ова известување до Службата за финансиско сметководство и финансиска оператива во рок од 7 дена од денот на одобрувањето. Врз основа на овие документи, сметководствената евидентија евидентира оштетување и прераспределба на средството од материјални основни средства во нетековни средства кои се чуваат за продажба по сметководствена вредност или објективна вредност, намалени за трошоците за продажба, доколку оваа вредност е пониска.

Добивките и загубите од продажбите/отуѓувањето на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето како добивка или загуба во извештајот за сеопфатната добивка, во периодот во кој настануваат.

Обезвреднување на материјални средства

На крајот на секој период на известување се проценува дали постојат индикации дека материјалните средства се обезвреднети.

При проценка дали има навестување дека средството може да биде обезвреднето, се гледаат следните индикатори:

- во разгледуваниот период пазарната вредност на средството се намали многу повеќе од очекуваното поради протокот на време;
- значајни промени се појавуваат во технолошкото, пазарното, комерцијалното или правното опкружување;
- каматните стапки на пазарот се зголемени, а овие зголемувања веројатно ќе влијаат на дисконтната стапка што се користи при пресметување на вредноста при употреба и значително намалување на надоместливиот износ на средството;
- други навестувања (доказ за застарена или физичка штета на средството, очекувани промени во користењето на средствата со негативно влијание врз друштвото за осигурување и други навестувања).

Доколку постојат такви индикации, Друштвото мора да ја процени надоместливиот износ на средството. Како надоместлив износ се зема објективната вредност, намалена за трошоците за продажба или употребливата вредност, во зависност од тоа која е повисока. Ако надоместливиот износ на средствата е помал од неговата сметководствена вредност или од сметководствената вредност на неговата единица која генерира парични текови, сметководствената вредност на средството треба да се намали до неговиот надоместлив износ. Ваквото намалување е загуба поради обезвреднување, признаена во извештајот за сеопфатната добивка.

Единица која генерира парични текови е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства.

Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат парични текови се распределуваат на средствата во единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира парични текови е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Анулирање на загубата поради обезвреднување на материјалните средства се признава само во случај на пораст на нивната надоместлива вредност, доколку тој пораст може да се поврзе со непристрасен настан кој настанал по признавање на обезвреднувањето. Загубата поради обезвреднувањето се анулира само до висина на сметководствената вредност која би се утврдила по одбивање на амортизацискиот отпис, во кој случај сметководствената вредност на средствата треба да се зголеми до неговата надоместлива вредност, кога за последен пат била признаена загуба пореди обезвреднување на средствата.

Добивките или загубите кои настануваат поради отуѓување или со намалување на сметководствената вредност поради обезвреднување се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) како останати приходи или останати расходи.

Вложувања во недвижности

Вложување во недвижности

Вложувања во недвижности се вложувања во земјиште и згради кои се во сопственост на Друштвото, кои не се користат за употреба или работа на Друштвото. Недвижностите се определени како вложувања, во колку во нив не се извршуваат основните дејности на Друштвото, односно Друштвото користи незначителен дел на зградата.

Вложувањата во недвижности се признаваат како средства кога се исполнети следниве критериуми:

- Вложувањата во недвижнини генерираат економски придобивки за Друштвото.
- Недвижниот имот се користи за изнајмување (закупнина), зголемување на нивната вредност, или за двете заедно.
- Овие средства не се наменети за продажба во блиска иднина.
- Набавната вредност може да биде веродостојно измерена.

Вложувањата во недвижнини првично се мерат по нивната набавна вредност. Под набавна вредност на купените вложувања во недвижности се подразбира набавната цена и сите издатоци директно поврзани со нив (пример: правни услуги, данок за пренос на недвижнини и други трошоци). За последователно мерење на вложувањата во недвижности, Друштвото го применува моделот на набавна вредност. Начинот на амортизацијата (депрецијација) и отпишување на овие средства е ист како и за материјалните средства.

Реалната вредност за отпис на овие средства се врши на основа на процена од страна на овластени проценители на вредност на недвижнини.

На годишно ниво се проверува потенцијално оштетување на вложувањата во недвижности. Постапките за оштетување се исти како и за материјалните средства.

Нематеријални средства

Нематеријални средства

Нематеријални средства ги опфаќа вложувањата во патенти, лиценци, концесии, заштитни знаци, права на туѓи недвижности, вложувања во компјутерски софтвер, кога софтверот не е интегрален дел на соодветниот хардвер и други права.

Нематеријални средства се признаваат како средства кога е сигурно дека Друштвото ги поседува истите и дека од нив ќе оствари идна економска корист и кога набавната вредност на средствата може веродостојно да се измери.

Друштвото го применува моделот на набавна вредност и почетното признавање ги води нематеријални средства по нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Последователното признавање на нематеријалните средства (зголемување, замена на поединечен дел од таквото средство) е можно, само кога ја зголемуваат идната економска корист вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како трошоци како што настануваат.. Последователно зголемувањето на вредноста на нематеријалното средство е можно во следниве случаи:

- надградба на компјутерски програми, доколку тоа претставува дополнителна функционалност на програмата и во иднина ќе донесе дополнителни економски користи;
- средства, кои овозможуваат надградба на нови верзии на програмата и на тој начин се зачува, односно одржува вредноста на лиценците;
- со купување дополнителни лиценци, со времетраење на договорот над една година.

Нематеријалните средства се класифицираат како нематеријални средства со определен век на употреба и нематеријални средства со неопределен век на употреба.

Компјутерските програми (софтвер) се признаваат како нематеријални средства во моментот кога се оспособени за користење. Во времето на стекнување, односно изградба, трошоците се евидентираат на посебно конто: компјутерски програми (софтвер) во фаза на изградба. Со завршување на изградбата на компјутерска програма, истата се активира и пренесува на аналитичка евиденција на нематеријални средства и се започнува со пресметката на амортизацијата.

Амортизација на нематеријалните средства

Начинот на амортизација кој го користи Друштвото е праволиниски метод на амортизација.

Нематеријалните средства со неопределен корисен век не се амортизираат.

За нематеријалните средства се применуваат следните годишни амортизацијски стапки:

Група на нематеријално средство	Годишна стапка
Компјутерски програми – редовни	20%
Компјутерски програми за долгорочна примена (основен оперативен систем за управување со фондови)	10%
Други материјални права	20%

Отпишување на нематеријалните средства

Постапките за отпис се исти како и кај материјалните средства.

Нематеријалните средства кои се наменети за продажба, на основа на одлука на Управниот одбор, се прераспределуваат во некраткорочни средства за продажба. Предлог до Управниот одбор поднесува еден од членовите на управниот одбор, а предлогот се поднесува и до Надзорниот одбор доколку така бараат актите на друштвото.

Обезвреднување на нематеријалните средства

Вредноста на нематеријалните средства се проценува на крајот на секој период на известување, на начин кој се оценува дали постојат објективни индикации за обезвреднување на одделните средства. Во колку постојат такви индикации, Друштвото го проценува надоместливиот износ на средствата, со цел да се утврди оштетувањето. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Предлог за обезвреднување дава пописната комисија во својот извештај за попис, а на предлог на раководното лице кое е старател над наведеното нематеријално средство.

За нематеријалните средства со неограничен корисен век на употреба или нематеријалните средства кои се уште не се расположливи за употреба, надоместливата вредност се мери најмалку еднаш годишно без оглед дали постојат индикации за обезвреднување.

Анулирање на загубата поради обезвреднувањето на нематеријалните средства се признава само во случај на пораст на нивната надоместлива вредност, доколку тој пораст може да се поврзе со непристрасен настан кој настанал по признавање на обезвреднувањето. Загубата поради обезвреднувањето се анулира само до висината на сметководствената вредност која би се утврдила по одбивањето на амортизацискиот отпис, во кој случај сметководствената вредност на средствата треба да се зголеми до неговата надоместлива вредност, кога последен пат била признаена загуба поради обезвреднување на средствата.

Финансиски средства

Финансиските средства при почетното признавање се класифицираат во следниве групи:

- Финансиски средства измерени според објективната вредност преку билансот на успех (добивката и загубата);
- Финансиски средства кои се чуваат до доспевање;
- Заеми и побарувања;
- Финансиски средства расположливи за продажба.

Класифицирањето зависи од првобитната намена на вложувањето. Раководството при почетното признавање го одредува класифицирањето на вложувањето. Финансиските средства при почетното признавање се мерат според нивната набавна вредност, која претставува нивна

објективна вредност, зголемена за трансакционите трошоци коишто претставуваат трошоци кои можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство (надомест и провизии кои се плаќаат на агентите, советници, брокери, берзански посредници, обврски кон берзата и други плаќања поврзани со пренос) Ова не се однесува на финансиските средства кои се распоредени во групата на финансиски средства, измерени според објективната вредност преку билансот на успех.

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата, депозитите и обврските по заеми на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Друштвото, најмалку на квартална основа, врши вредносно усогласување на финансиските вложувања до нивната објективна вредност или обезвреднување, и истото го евидентира.

Опис на класифицираните финансиски средства

Финансиски средства, измерени според објективната вредност преку билансот на успех

Во оваа категорија се вклучени две групи:

- А) финансиски средства измерени според објективната вредност преку билансот на успех, кои се чуваат за тргување;
- Б) финансиски средства измерени според објективната вредност преку билансот на успех, кои при почетното признавање така се назначени од страна на Друштвото.

По почетното признавање, овие средства се мерат според објективната вредност преку билансот на успех. Објективната вредност се утврдува врз основа на објавени цени на активниот пазар, освен за изведените финансиски инструменти со кои не се тргува и финансиските средства кои не котираат на берзата. Во тие случаи, објективната вредност се одредува врз основа на последните трансакциски цени или врз основа на модел на вреднување.

Добивката или загубата, која произлегува од промена во објективната вредност, се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех), во периодот во кој настапуваат.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недериватни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања и со фиксен датум на доспевање за плаќање, кои Друштвото има позитивна намера и можност да ги чува до доспевање, освен оние коишто Друштвото при почетно признавање ги назначува како средства според објективната вредност преку билансот на успех, оние кои што Друштвото ги назначува како средства расположливи за продажба и оние кои ја исполнуваат дефиницијата за заеми и побарувања.

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Доколку објективната вредност на овие средства привремено се зголеми или намали под сметководствената вредност, оваа промена не влијае на износот на овие средства, односно промените не се признаваат во книгите, освен во случај на ризик од промена на финансиската положба на издавачот.

Доколку Друштвото продаде вложувањата кои се чуваат до достасување, освен во незначителни износи или како последица на неповторувачки, изолиран настан надвор од негова контрола, кој не може да биде разумно предвиден, сите други други финансиски средства кои се чуваат до достасување мора да бидат прекласифицирани како расположливи за продажба за тековната и следните две години на финансиско известување.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувања (освен побарувања од работење) се недериватни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања кои не котираат на активен пазар.

Заемите и побарувањата при почетно признавање се мерат според извornата вредност, а по почетното признавање по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка, намалени за евентуални загуби поради обезвреднување.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба се оние недериватни финансиски средства кои се класифицираат како расположливи за продажба, или не се класифицираат како: заеми и побарувања, вложувања кои се чуваат до доспевање; или како финансиски средства според објективната вредност преку билансот на успехот. Всушност, кај овие финансиски средства не е позната намерата на Друштвото при купување или чување (ниту дали ќе тргуваат, ниту дали ќе се чуваат до доспевање), може да ги продаде тогаш кога ќе му се укаже прилика, или пак, може да се случи да ги чува до нивното доспевање.

Финансиските средства расположливи за продажба, по почетното признавање се мерат според нивната објективна вредност, без никакво одбивање на трансакциските трошоци, кои можат да настанат при нивната продажба или при друг начин на отуѓување.

Во случај на финансиски инструменти, кои не котираат на берза, објективната вредност се мери врз основа на последните трансакциски цени (официјални ценовници за откуп на хартии од вредност од различни берзански посреднички друштва или банки) или според моделот на вреднување (дисконтирање на очекувани парични текови).

Во случај на вложување во сопственички инструменти, кои немаат котирана пазарна цена на активен пазар и чија објективна вредност не може да се измери веродостојно, истата се мери според нивната набавна вредност.

Добивка или загуба, која произлегува од промената на објективната вредност на овие финансиски средства, се признава во сеопфатната добивка (акумулирана добивка) во капиталот (главнина), како зголемување (добивка) или намалување (загуба) на објективната вредност,

освен во случај на камати на средствата (кои се признаваат во билансот на успех), обезвреднување на средствата, како и при добивки и загуби од курсни разлики.

Во моментот кога се депризнаваат финансиските средства расположливи за продажба, акумулираната добивка или загуба, која претходно била призната во капиталот, треба да се рекласификува од капиталот (главнината) во билансот на успех.

Депризнавање на финансиските средства

Признатите финансиски средства се депризнаваат кога:

- Истекуваат договорените права за парични текови од финансиските средства;
- Друштвото ги задржува договорените права да прими парични текови од финансиските средства, но презема договорени обврски да ги плати тие парични текови на еден или повеќе ентитети согласно договор;
- Друштвото ги пренесува договорените права до приемот на паричните текови од финансиските средства и на истите:
- Се пренесени сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста врз средството,
- Не се задржани или пренесени ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста врз средството, но предадена е контролата врз средството.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Обезвреднување на финансиски средства

Друштвото најмалку еднаш квартално, утврдува дали постојат непристрасни докази за обезвреднување на финансиските средства. Под непристрасни докази се сметаат: неплаќање на каматите и главницата, значајни финансиски тешкотии на издавачот, веројатност од стечај или финансиска реорганизација на издавачот, исчезнување на активен пазар поради финансиски тешкотии или други значајни податоци кои укажуваат дека постои мерливо намалување на оценетите идни парични текови, вклучувајќи економски проблеми во земјата или локалното окружување на издавачот.

Доколку постои објективен доказ дека е настаната загуба поради обезвреднување на финансиските средства кои се евидентираат по амортизирана набавна вредност (заеми и побарувања или вложувања кои се чуваат до доспевање кои се евидентираат според амортизирана набавна вредност), износот на загубата поради обезвреднување, се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на тие средства и сегашната вредност на проценетите идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средства. Сметководствената вредност на овие средства треба да биде намалена

или директно или со користење на сметка на исправка на вредноста. Износот на загубата се признава во Билансот на успех за извештајниот период.

Доколку постои објективен доказ дека е настаната загуба поради обезвреднување на некотиран сопственички инструмент, кој не се евидентира според објективна вредност, затоа што неговата објективна вредност не може да се измери веродостојно, износот на загубата поради обезвреднување, се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на тие средства и сегашната вредност на проценетите идни парични текови, дисконтирали со тековната стапка на поврат за слично финансиско средства.

Загубата поради обезвреднување на финансиските средства, расположливи за продажба, се пресметува во однос на нивната моментална објективна вредност. Доколку постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство расположливо за продажба, износот на акумулираната загуба, која претходно била признаена во капиталот (главнина) треба да се рекласифицира од капиталот (главнината) во Билансот на успех.

Во случај на должнички хартии од вредност, како непристрасни докази за обезвреднување се земаат:

- статутарни промени како што се стечај, ликвидација на издавачот итн.;
- доцнење на плаќањата и други значајни негативни настани, поврзани со кредитната способност на издавачот.

Кај финансиските средства кои се исказани по амортизирана набавна вредност и должностните инструменти класифицирани како расположливи за продажба, а кои се претходно утврдени како обезвреднети, загубата поради обезвреднување се анулира на начин што износот на анулирање ќе биде признаен преку добивката или загубата, односно се исказува во Билансот на успех за периодот. Загубата поради обезвреднување се анулира само доколку за тоа постојат објективни докази поврзани со настаните кои се случиле откако загубата поради обезвреднување била призната преку добивката или загубата во Билансот на успех за извештајниот период.

За пресметување на загубата поради обезвреднување на финансиските средства (освен побарувањата) во согласност со одредбите на овие политики, одговорно е лицето одговорно за управување со финансиски вложувања, кое мора на квартално или најмалку еднаш годишно да ја провери соодветноста на наведениот износ на сите финансиски средства и навремено да ги достави овие пресметки до сметководството (роковите утврдени во распоредот за изработка на кварталните и годишните сметководствени извештаи) пред подготовката на годишните сметководствени извештаи.

Побарувања

Опис на побарувања

Искажување на побарувањата

Побарувања по основ на работењето на Друштвото, побарувања од фондовите, побарувања од купувачите, државата, вработените и другите правни и физички лица се искажуваат во деловните книги во моментот на нивното настанување, врз основа на уредни документи за настанувањето на деловниот настан и податоци за нивната вредност и според нивната номинална вредност намалена за вредносното усогласување.

Побарувања по основ на надоместоци од управување со фондовите

Побарувања по основ на надоместок за уплатени придонеси, надоместок за управување со фондот, надоместок за премин се состојат од фактурирани, а ненаплатени надоместоци согласно статутите на фондовите со кои управува на Друштвото. Побарувањата од надоместоци од управување со фондовите се признаваат во моментот кога настануваат, односно за:

1. надоместок за уплатени придонеси – на денот на уплатата на придонесот
2. надоместок за управување со фондот – секој ден за вкупниот износ на средствата на фондот
3. надоместок за премин – на денот на наплата на надоместокот

При почетното признавање, надоместоците се искажуваат врз база на извornата вредност искажана во пресметката или фактурата. Подоцна се намалуваат за извршеното вредносно усогласување – исправка на вредноста на побарувањето – посебна резерва, така што Друштвото ја утврдува очекуваната наплатлива вредност на побарувања.

Обезвреднување на побарувања

Побарувања од редовното работење (освен побарувања од управување со фондови)

Кај секоја група на побарувања од работење (освен побарувања по основ на дејноста управување со фондови) се проверува адекватноста на искажаната висина на побарувања. Најмалку при крајот на деловната година се проверува нивната објективна вредност, односно дали е потребна да се обезвредни побарувањето, односно да се анулира загубата поради обезвреднување. Побарувањата се усогласуваат со објективната вредност на датумот на билансот, односно се проценуваат и искажуваат во Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) по пониската вредност од набавната (номинална) вредност или нето реализациона вредност (вредност која може да се наплати), проценета според веројатноста на наплатата на побарувањата. Проценетата објективна – реална вредност на побарувањата, претставува наплатлива вредност која е утврдена со анализа и проценка за нивната наплатливост.

Обезвреднувањето (усогласување на вредноста на побарување) се евидентира како исправка на вредност на побарувањата и се формира посебно или групно за побарувања со слични кредитни

ризици. Кредитниот ризик се оценува врз основа на сознание дека побарувањето не е платено во одредениот рок, односно дека настанале околности на делумно намалување на побарувањето.

Ова усогласување се врши врз основа на проценка на ненаплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото, кога постои очигледен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати сите износи, согласно претходните услови.

Класифирањето на побарувањата во соодветната група на старост на побарувања се врши според доспеаноста и искуството од претходните години во однос на плаќање на побарувањата од исти старосни групи, или врз основа на поединечни проценки на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветната категорија, имајќи ги во предвид критериумите кои се утврдени во овој акт, во делот кој се однесува на вреднување на вложувањата во хартии од вредност кои не котираат на организирани пазари и чија доспеаност не е значајна.

Пари и парични еквиваленти

Во пари се вклучени паричните средства на сметките во банките и паричните средства во благајните, како и останатите парични средства.

Парите и паричните еквиваленти се искајуваат во Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) според нивната амортизирана набавна вредност. За целите на финансиските извештаи, истите се состојат од пари, како и краткорочни високо ликвидни хартии од вредност, кои брзо можат да се конвертираат во познати износи на пари и кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната вредност, со рок на доспевање помал од 3 месеци.

Девизните средства се пресметуваат во домашната валута на денот на приемот по тогашниот важечки курс на валутата. Состојбата на девизната сметка се пресметува по курсот од референтните курсни листи на датумот на билансот.

Краткорочни временски разграничувања

Во активни временски разграничувања се опфатени одложените трошоци (расходи) и пресметани приходи, кои сметководствено треба да се искајуваат одвоено.

Краткорочните одложени трошоци претставуваат износи кои подоцна ќе влијаат на деловните резултати. Истите се разграничуваат поради рамномерно оптоварување на деловниот резултат или пак се одложуваат поради тоа што се однапред платени, а сеуште не се настанати.

Кај осигурувањето на живот, одложените трошоци за стекнување се вклкулирани во рамки на математичката резерва.

Капитал и резерви

Запишаниот капитал

Запишаниот капитал се однесува на запишаниот акционерски капитал (основна главнина) на Друштвото, кој е потребно да се уплати во целина во пари, и тој не смее да биде помал од износот утврден со законот. Запишаниот капитал претставува збир на запишаниот и уплатен капитал, и на запишаниот, а не уплатен капитал на Друштвото, односно номиналната вредност на платените обични и приоритетни акции, како и на обичните и приоритетни акции кои треба да се уплатат.

Зголемување или намалување на вредноста на запишаниот капитал се врши врз основ на законски прописи.

Капитални резерви

Во капиталните резерви, во смисла на изготвување на консолидираните извештаи, се вклучуваат и премиите на емитирани акции, ревалоризационите резерви како и други плаќања од капиталот врз основ на статутот. Премиите на емитираните акции се однесуваат на делот на запишаниот капитал на Друштвото, кој претставува износ кој се јавува како резултат на продажба на акции во текот на емисијата по цена повисока од номиналната вредност на акцијата, односно дополнително уплатените средства над номиналната вредност на акцијата, и истата се евидентира во корист на премијата на емитирани акции (капитална резерва). Истата се однесува на разликата помеѓу номиналната и продажна вредност на акциите. Во рамките на капиталните резерви, односно во рамките на ревалоризационите резерви се искачуваат и резервите кои се резултат на ревалоризација на долгочрните материјални и нематеријални средства во согласност со важечките МСС 16 и МСС 38, како и нереализираната добивка/загуба врз основа на промена на објективната вредност на финансиските вложувања расположливи за продажба.

Резерви од добивка

Резервите од добивката се резерви кои се издвојуваат од остварената добивка на Друштвото по оданочувањето. Истите можат да бидат:

- законски резерви (обврски кои произлегуваат од закон);
- статутарни резерви (во согласност со статутот на Друштвото);
- резерви за сопствени акции, и
- останати резерви.

Законски и статутарни резерви

Во сметководствените извештаи се искачуваат и законските и статутарните резерви, кои претставуваат посебни резерви формирани во Друштвото

Законските резерви во Друштвото ги сочинува задолжителната општа резерва како општ резервен фонд, и се формираат со распределба од остварената добивка по оданочувањето (нето-добивка). Зголемувањето на законските резерви се врши од распределба на 5% од остварената добивка по оданочување, исказана со финансиските извештаи, ако таа не се користи за покривање на загубите од претходните години.

Издвојување во законските резерви се врши во согласност со Законот за трговски друштва, се додека резервите на Друштвото не достигнат износ кој што е еднаков на една десетина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Доколку е предвидено со Статутот, Друштвото може да формира и статутарни резерви. Статутарните резерви се формираат со распределба на остварената добивка по оданочувањето (нето-добивка).

Статутарните резерви можат да се користат и за покритие на нето загубата од деловната година и за покритие на пренесените загуби, за резерви за сопствени акции, за откуп на сопствени акции, за зголемување на основниот капитал и за балансирање на дивидендната политика на Друштвото.

Резерви за сопствени акции

Резерви за сопствени акции се формираат доколку Друштвото стекне сопствени акции. Овие резерви се формираат од добивката по оданочување (нето добивката), од пренесената добивка или од останати резерви. Во случај на отуѓување на сопствени акции, резервите за сопствените акции се ослободуваат. Сопствените акции се изразуваат во рамките на капиталот како одбитна ставка.

Акумулирана – нераспоредена добивка

Акумулираната – нераспоредена добивка резултира од остварената нето добивка. Истата се однесува на остварената добивка од претходните периоди, а која не е распределена во вид на дивиденда. Пресудно влијание колкава ќе биде акумулираната добивка имаат финансиските резултати на Друштвото и политиката на сопственикот на капиталот применета при распоредувањето на добивката.

Добивка или загуба

Добивката или загубата во тековниот период се утврдуваат и искажуваат согласно законските прописи, со овој или друг акт. Добивката или загубата, во тековниот пресметковен период се однесува на остварениот финансиски резултат (остварена нето добивка).

Дивиденди

Дивидендите се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото.

Обврски

Обврски

Обврските се признаваат во Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба), кога е веројатно дека од подмирувањето на сегашните обврски ќе произлезе одлив на ресурси кои содржат економски користи, и кога износот по кој ќе се изврши подмирувањето може да се измери веродостојно.

Обврски кон агенти

Друштвото ги признава обврските кон агентите - лица ангажирани по договор на дело кога договорите со потенцијалните членови на фондовите се потпишани и потврдени од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување.

Финансиски обврски

Во финансиски обврски се вклучуваат: обврските по основ на камати, дивиденди, останати уделни во добивката, обврските по основ на земените заеми и кредити, обврските по основ на издадени хартии од вредност, обврските по основ на финансиски лизинг, субординираните обврски, како и останати обврски по основ на вложувања.

Во деловните книги, при почетното признавање, финансиските обврски се вреднуваат во висината на номиналните износи кои произлегуваат од деловните и финансиски трансакции, што значи дека обврските почетно (кога ќе настанат) се искажуваат според нивната набавна односно номинална вредност на која гласи обврската (износ на фактура, договор и слично).

Истите се намалуваат за отплатените износи, а се зголемуваат според пропишаната камата. Финансиските обврски во финансиските извештаи се изразуваат според отплатливата вредност, односно по амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка, освен за финансиските обврски преку билансот на успех. Трошоците за камати од заемите, се признаваат како расход и соодветно се разграничуваат преку периодот на траење на добиениот заем.

Подредените должнички хартии од вредност претставуваат долг, за кој спогодбено е договорено, дека во случај на стечај или ликвидација Друштвото ќе биде исплатено на крајот. Подредениот долг во финансиските извештаи се искажува според исплатливата вредност.

Надомести за вработените

Друштвото плаќа плати, надоместоци за работна успешност и социјални придонеси на своите вработени, платени годишни одмори и платени отсуства. Во надоместоци за вработените се вклучени и: регрес за годишен одмор, трошоци за службени патувања, трошоци за стручно образование.

Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат.

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да

врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Останати долгорочни резерви

Резерви за вработени

Резерви за вработените ги опфаќаат резервите за пензиски фондови, отпремнини при пензионирање, јубилејни награди, резерви за неискористен годишен одмор и останати резерви за вработените. Пресметката на овие резерви се прави врз основа на методата на актуарско вреднување во согласност со важечкиот МСС 19. Тоа е метода за предвидените значајни единици, односно метода за пресметка на заработка сразмерно на извршената работа. Во текот на пресметката се почитуваат актуарските претпоставки и тоа:

- Демографски претпоставки (смртност и флукутација на вработените) •
Финансиски претпоставки, односно:
 - Дисконтна стапка, земајќи го во предвид пазарниот принос на државните обврзници во Р.С.М., односно други држави или пазарни стапки следејќи го графиконот на приносот на Европската централна банка на денот на балансирање и
 - Порастот на плати, земајќи ја во предвид инфлацијата, старосната структура, унапредувањето и други релевантни фактори, како што се понудата и побарувачката на пазарот на работна сила.

Вредноста на резервата мора да биде идентична со сегашната вредност на издатоците, кои се очекува да бидат неопходни за да се подмират обврските.

При исплата, отпремнините за плата и јубилејни награди се признаваат како деловни трошоци (трошоци за вработени) во извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех).

Останати резерви

Останати резерви се формираат за моментални обврски кои потекнуваат од минати настан, кои ќе се подмират во нареден период, кој со сигурност не е одреден и чија висина на идните издатоци веродостојно може да се оцени (резерви за судски спорови, неповолни договори итн.) Формирањето на овие резерви не зависи од идното работење. Резервациите се проверуваат на секој датум на известување и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на временската вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да настанат за подмирување на обврската.

Приходи и расходи

Приходи

Приходите претставуваат зголемување на економските користи во текот на пресметковниот период во форма на приливи или зголемување на средствата или намалување на обврските што резултираат со зголемување на капиталот, освен оние зголемувања кои се однесуваат на придонесите на сопствениците во капиталот.

Приходите се признаваат по објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува, земајќи ги во предвид и попустите одредени од страна на Друштвото. Во приходите се вклучуваат:

- Надоместок од уплатени придонеси, како процент од секој уплатен придонес во Триглав отворен задолжителен пензиски фонд (во натамошниот текст “надоместок од придонеси”) во износ пропишан со Статутот на Триглав отворен задолжителен пензиски фонд, а изразен како процент од уплатените придонеси пред нивно претворање во сметководствени единици;
- Месечен надоместок во износ пропишан со Статутот на Триглав отворен задолжителен пензиски фонд, а изразен како процент од вредноста на вкупно управуваните нето средства на секоја индивидуална сметка во Триглав отворен задолжителен пензиски фонд (во натамошниот текст “надоместок за управување со средствата”);
- Надоместок, во случај на пренос на средствата во друг задолжителен пензиски фонд за премин на членот од Триглав отворен задолжителен пензиски фонд во друг задолжителен пензиски фонд во износ пропишан со Статутот на Триглав отворен задолжителен пензиски фонд;
- Надоместок од придонес, како процент од секој уплатен придонес во Триглав отворен доброволен пензиски фонд (надоместок од придонеси) во износ пропишан со Статутот на Триглав отворен доброволен пензиски фонд, а изразен како процент од уплатените придонеси пред нивно претворање во сметководствени единици. По исклучок, надоместокот од придонеси за членовите на Триглав отворен доброволен пензиски фонд кои се учесници на професионална пензиска шема се определува со договори склучени помеѓу осигурителот и Друштвото за управување;
- Месечен надоместок во износ пропишан со Статутот на Триглав отворен доброволен пензиски фонд, а изразен како процент од вредноста на вкупните нето средства на секоја индивидуална сметка во пензискиот фонд (надоместок за управување со средствата);
- Надоместок за премин на членот од Триглав отворен доброволен пензиски фонд во друг доброволен пензиски фонд во износ пропишан со Статутот на Триглав отворен доброволен пензиски фонд;.

Надоместоците наведени во претходниот став ќе се применуваат и ажурираат согласно законската регулатива.

- Останати приходи се состојат од финансиски приходи, останати приходи од активности и други приходи од работењето.
 - Финансиски приходи (приходи од вложувања) се приходи остварени по основ на камати од финансиски вложувања (пр. каматен приход од обврзници, дадени заеми, депозити итн.).

приходи од позитивни курсни разлики, приходи од капитални добивки, приходи од дивиденди од вложувања во други друштва и останати приходи од финансиски трансакции на работење, кои се однесуваат на пресметковниот период и кои ги задоволуваат условите за признавање. Приходите од финансиските средства се признаваат во периодот во кој настанале, без оглед дали се наплатени или не, и тоа според методот на ефективна каматна стапка, односно на временски пропорционална основа, со која се зема во предвид ефективниот принос на средствата (сразмерно на времето во кое средствата биле користени – дадени заеми и сл.), освен за финансиските средства кои се распоредени во групата според објективна вредност преку билансот на успех. Каматата се препишува на главниот долг, доколку тоа е предвидено со договорот.

Приходите од дивиденда се признаваат тогаш ќе биде утврдено правото на акционерот да го прими плаќањето (кога се одобрени исплатите).

- Останати приходи од активности опфаќаат: приходи од претходни години, како и останати приходи од основната дејност.
- Останати деловни приходи опфаќаат: приходи поврзани со нематеријални и материјални средства, приходи по основ на отпис на обврски, наплатени казни и надоместоци, вонредни приходи, како и други приходи кои настапуваат при работењето и не се директно поврзани со основната дејност на друштвото.

Расходи

Како расходи се признаваат сите расходи кои се однесуваат на пресметковниот период и кои се во согласност пресметката на финансискиот резултат во тековната година, придржувајќи се на основните критериуми за признавање.

Трошоците за управување со фондовите се признаваат во периодот во кој настапуваат.

Друштвото има расходи од управување со фондовите по следните основи:

- Расходи за МАПАС - Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување - МАПАС во износ определен со одлука на Агенцијата, изразен како процент од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот и доброволниот пензиски фонд управувани од страна на Друштвото;
- Расходи за ПИОМ - Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија во износ утврден со Закон изразен како процент од секој уплатен придонес во задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото;
- Расходи за чувар на имот - Друштвото е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на фондовите со кои управува. Чувар на средствата на пензиските фондови управувани од Друштвото е Комерцијална банка АД Скопје. Надоместокот за чуварот на имот се пресметува како процент од вкупната вредност на имотот, а висината зависи од вкупната вредност на имотот на фондот;
- Трошоците за трансакции - трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансисано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансисано пензиско

осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции, во најголема мера се однесуваат на активностите што ги врши суб чуварот на имот (депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Северна Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензискиот фонд), а се поврзани со грижа за извршување на даночни обврски и трошоците за поврат на данок и/или други активности на суб чуварот поврзани со даночните обврски/права на пензискиот фонд;

- Трошоци за маркетинг - произлегуваат активностите чија цел рекламирање на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и на задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд и склучување на договори за членство во задолжителен пензиски фонд што вклучува: рекламирање на работењето на друштвото и пензиските фондови со кој тоа управува; информирање за карактеристиките на капитално финансираното пензиско осигурување; информирање за надоместоците и трансакциските провизии; информирање за приносот на пензиските фондови; информирање за инвестиционото портфолио на пензиските фондови; информирање за индивидуални сметки; зачленување и премин на членови од еден во друг пензиски фонд; склучување на договори за програмирани повлекувања и други активности заради рекламирање и обезбедување на информации поврзани со работењето на друштвото и на пензиските фондови, вклучително и трошоците поврзани со годишните известувања до членовите;
- Трошоци за агенти - Друштвото договорно ангажира овластени агенти за привлекување на нови членови во пензиските фондови. Трошоците за агенти опфаќаат надоместоци за склучени договори - провизии, трошоци за обука и полагање за испит за стекнување својство на агент, трошоци за упис во регистарот на агенти и други трошоци поврзани со агентите. Друштвото ги признава расходите за агенти во целост во периодот во кој се настанати, без разграничување за идни периоди;
- Останати трошоци за управување со фондовите - овие трошоци ги опфаќаат трошоците за внес, корекција и поништување на договор за членство во Регистарот на членови, поднесоци и жалби до МАПАС, трошоците за спроведување на постапка за давање согласности од страна на МАПАС, трошоците за пристап кон информациониот систем на МАПАС и други трошоци поврзани со управување со фондовите.

Друштвото има останати расходи од управување кои опфаќаат: трошоци за сировини и други материјали, трошоци за услуги, Плати и надоместоци на плата и останати трошоци на вработените, Амортизација и вредносно усогласување, Резервирања за трошоци и ризици, Останати трошоци од работењето.

Финансиски расходи, кои вклучуваат: трошоци за камати од финансиски вложувања, негативни курсни разлики, капитални загуби и останати расходи од финансиски трансакции на работење, кои се однесуваат на пресметковниот период.

Останати расходи, кои вклучуваат: расходи по основ на расходување и продажба на нематеријални средства кои служат за вршење на дејноста, платени казни и надоместоци, исправка на вредност на побарувања, вонредни расходи и останати расходи од работењето.

Данок на добивка

Данок на добивка

Данокот на добивка се состои од тековен данок и одложен данок. Данокот на добивка се признава во Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех), освен кога се работи за ставки кои се однесени директно во капиталот и тогаш соодветниот данок на добивка се признава во капиталот. Согласно Законот за данок на добивка, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа данок на добивка на даночната основа, зголемена за износот на непризнаени расходи за даночни цели. Стапката на данок на добивка изнесува 10%.

Основа за пресметување на данокот на добивка претставува разликата помеѓу вкупните приходи и расходи на Друштвото, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди. Основа за пресметување на данок на добивка за непризнаени расходи претставува износот на непризнаени расходи утврдени со Законот за данок на добивка, намален за износот на даночниот кредит и даночните ослободување и олеснувања.

Одложениот данок се признава со користење на методата на билансот на состојбата и произлегува од временската разлика помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребата на финансиското известување, и од нивната вредност за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночната стапка која се очекува да се примени кога ќе се реализираат времените разлики на основа на законот и која е важечка или суштински важечка на денот на известување. Побарувањата за одложениот данок се признаваат за сите временни разлики и неискористени даночни загуби, доколку постои можност дека Друштвото на располагање ќе има идна оданочена добивка. Обврските за одложениот данок се признаваат за сите оданочиви временни разлики.

При консолидација можат да се признаат времените разлики кои произлегуваат од разликата помеѓу официјалните финансиски извештаи на Друштвото и извештаите прилагодени за консолидацијата, и времените разлики кои потекнуваат од консолидираните постапки. Побарувањата и обврските за одложениот данок во консолидираните сметководствени извештаи се признаваат на ниво на секое поединечно друштво во Групацијата Триглав.

Обврски по кредити/заеми

Обврските по кредити иницијално се признаваат според објективната вредност на примените приливи, намалени за направените трошоци на трансакцијата. Обврските по кредити се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

Неизвесни средства и обврски

Неизвесните обврски се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се обелоденуваат кога постои веројатност за прилив на економски

користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

Трансакции со поврзани субјекти

Поврзаните страни се определуваат согласно регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување. Поврзана страна во однос на правно или физичко лице е:

- а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
- д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектираат во финансиските извештаи.

Управување со ризици

Управувањето со ризик е процес кој овозможува со одговорно работење да дојдеме до квалитетни сознанија со цел донесување правилни одлуки за постигнување на подобри резултати во работењето.

Основната одговорност за активно управување со ризиците од работењето ја носат одредени деловни подрачја кои се одговорни за воспоставување на соодветна и ефикасна внатрешна контрола и изведување на деловни активности во склад со одредени ограничувања/лимити и во согласност со утврдените стратешки цели.

Триглав Пензиско Друштво АД Скопје во континуитет ги идентификува, проценува и мери ризиците на кои се изложува во текот на своето работење. Политиката на управување со ризиците претставува планиран и систематизиран пристап на идентификација, процена и контрола на ризикот. Всушност, Друштвото во извештајниот период својата политика за контрола на ризикот ја насочува кон обезбедување и трајно одржување на степенот на изложеност на ризици на ниво кое нема да ги загрози неговите средства и работењето и кое ќе обезбеди потполна заштита на интересите на членовите, акционерите, оштетените лица и останатите доверители на Друштвото и сето тоа усогласено со закон и останатите прописи, како и интерните правилници и процедури.

Каматен ризик

Каматен ризик претставува ризик од загуба кој произлегува од чувствителноста на вредноста на имотот, финансиските инструменти и обврски на промени на каматните стапки.

Друштвото е изложено на ризик од променливоста на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Друштвото, поради природата на својата дејност, секогаш ќе биде изложено на ризик од евентуални промени на каматните стапки. Имено, главните обврски на Друштвото во принцип се некаматоносни, додека пак најголемиот дел од средствата со кој што располага се каматоносни (финансиски средства).

Просечната пондерирана каматна стапка на државните обврзници изнесува 3,6%, додека на депозитите 2,3%. Учество на финансиски вложувања со фиксна каматна стапка во вкупните вложувања заклучно со 31 март 2023 изнесува 100%.

Во илјади денари	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка				
			3 месеци	1 до 5	Повеќе		
			1 до 3	месеци	до 1 година	години	од 5 години
Средства							
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	78.108	-	-	-	51.782	-	26.325
Депозити, заеми и останати пласмани	70.650	-	-	-	3.000	67.650	-
Побарувања од државата и други институции	2	-	-	-	-	-	2
Побарувања од купувачи	2.410	-	-	-	-	-	2.410
Останати побарувања	105	-	-	-	-	-	105
Парични средства и останати парични еквиваленти	30.898	-	898	-	30.000	-	-
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи	1.237	-	-	-	-	-	1.237
Вкупно средства	183.409	-	898	-	84.782	67.650	26.325
Обврски							
Долгорочни резервирања	1.780	-	-	-	-	-	1.780
Обврски спрема поврзани субјекти	238	-	-	-	-	-	238
Обврски кон добавувачи	2.780	-	-	-	-	-	2.780
Краткорочни обврски за даноци и други давачки	191	-	-	-	-	-	191
Обврски кон вработените	5	-	-	-	-	-	5
Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	12	-	-	-	-	-	12
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	2.628	-	-	-	-	-	2.628
Вкупно обврски	7.635	-	-	-	-	-	7.635
Неусогласеност на средствата и обврските	175.774	-	898	-	84.782	67.650	26.325
							(3.881)

За периодот кој завршува на 31.12.2022

Инструменти со фиксна каматна стапка

3 месеци 1 до 5 Повеќе

Во илјади денари	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка			до 1 месец	1 до 3 месеци	до 1 година	години	од 5 години	Некаматосни
		до 1 месец	1 до 3 месеци	до 1 година						
Средства										
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-									
Финансиски вложувања расположливи за продажба	45.408					19.327			26.080	
Депозити, заеми и останати пласмани	70.650					3.000	67.650			
Побарувања од државата и други институции	2									2
Побарувања од купувачи	1.956									1.956
Останати побарувања	131									131
Парични средства и останати парични еквиваленти	70.535					34.000				36.535
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи	785									785
Вкупно средства	189.466	-	-	-	-	56.327	67.650	26.080	39.409	
Обврски										
Долгорочни резервирања	1.780									1.780
Обврски спрема поврзани субјекти	364									364
Обврски кон добавувачи	1.557									1.557
Краткорочни обврски за даноци и други давачки	231									231
Обврски кон вработените	-									-
Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	216									216
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	1.867									1.867
Вкупно обврски	6.014	-	-	-	-	-	-	-	-	6.014
Неусогласеност на средствата и обврските	183.453	-	-	-	-	56.327	67.650	26.080	33.395	

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик од промена на девизните курсеви преку трансакции во странска валута при што ризикот произлегува од движењето на нивото на девизните курсеви кои се одразуваат на финансиската состојба и паричните текови на Друштвото. Изложеноста на Друштвото на овој вид на ризик произлегува од поседувањето на финансиски средства деноминирани во странска валута, како и од трансакции со странство.

Во табелата подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелата е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

За периодот кој завршува на 31.03.2023 година:

31.03.2023

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Останати странски валути	Вкупно
Средства					
Долгорочни финансиски вложувања					
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-
Финансиски средства расположиви за продажба	51.782	26.325	-	-	78.108
Финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба					
Дадени кредити, депозити и кауции	70.650	-	-	-	70.650
Парични средства и парични еквиваленти	30.898	-	-	-	30.898
Останати побарувања	2.516	-	-	-	2.516
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи	1.237	-	-	-	1.237
Вкупно средства	157.084	26.325	-	-	183.409
Обврски					
Долгорочни резервирања	1.780	-	-	-	1.780
Обврски спрема поврзани субјекти	238	-	-	-	238
Обврски кон добавувачи	2.413	367	-	-	2.780
Краткорочни обврски за даноци и други давачки	191	-	-	-	191
Обврски кон вработените	5	-	-	-	5
Останати обврски	12	-	-	-	12
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	2.628	-	-	-	2.628
Вкупно обврски	7.267	367	-	-	7.635
Нето вредност	149.817	25.958	-	-	175.774

За периодот кој завршува на 31.12.2022 година:

31.12.2022

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Останати странски валути	Вкупно
Средства					
Долгорочни финансиски вложувања					
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање					-
Финансиски средства расположиви за продажба	19.327		26.080		45.408
Финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба					-
Дадени кредити, депозити и кауции	70.650				70.650
Парични средства и парични еквиваленти	37.989		32.546		70.535
Останати побарувања	2.089				2.089
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи	785				785
Вкупно средства	130.840		58.626		189.466
Обврски					
Долгорочни резервирања	1.780				1.780
Обврски спрема поврзани субјекти	364				364
Обврски кон добавувачи	1.473		84		1.557
Краткорочни обврски за даноци и други давачки	231				231
Обврски кон вработените	-				-
Останати обврски	216				216
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	1.867				1.867
Вкупно обврски	5.930		84		6.014
Нето вредност	124.910		58.542	-	- 183.453

Друштвото го има проценето влијанието на промената на девизните курсеви врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

За периодот кој завршува на 31.03.2023 година:

Во илјади денари	Добивка/загуба за годината	Сопствени средства	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	(8.319)	178.023	86.373	206%	-
5% зголемување на девизниот курс (МКД/ЕУР)	(7.021)	179.321	86.373	208%	1,5%
5% намалување на девизниот курс (МКД/ЕУР)	(9.617)	176.725	86.373	205%	-1,5%

За периодот кој завршува на 31.12.2022 година:

Во илјади денари	Добивка/загуба за годината	Сопствени средства	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	(40.621)	186.529	55.345	337%	-
5% зголемување на девизниот курс (МКД/ЕУР)	(37.694)	189.456	55.345	342%	5,3%
5% намалување на девизниот курс (МКД/ЕУР)	(43.548)	183.602	55.345	332%	-5,3%

Кредитен ризик

Управувањето со кредитниот ризик подразбира склоп на правила и процеси, како и алокација на улогите и одговорностите кои Друштвото ќе ги почитува при вложувањето во инвестиции кои се изложени на кредитен ризик. Ефикасното управување со кредитниот ризик има за цел диверзификација на портфолиот на Друштвото, а се со цел ограничување од концентрација на изложеноста на Друштвото.

Елементите за управување со кредитниот ризик се адресирани во неколку интерни акти на Друштвото, а примарно во Изјавата за инвестициска политика.

Секоја организациона единица која директно или индиректно презема кредитен ризик води сметка за кредитниот рејтинг на издавачот, односно на другата договорна страна во трансакцијата. Улогата на функцијата за управување со ризици при управувањето со кредитниот ризик е во дефинирање на лимити и редовна контрола на изложеноста и известување за кредитниот ризик.

Друштвото ја постигнува целта за ефикасно управување со кредитниот ризик кон банките преку воспоставување на систем на лимити во согласност со регулативните барања и апетитот за преземање на ризици, а со кој се утврдува максималното дозволените нивоа на изложеност кон поединечни банки или банкарски групации. Лимитите се однесуваат на сите видови на изложеност кон банките, што вклучува изложеност на тековни сметки, депозити, вложувања во хартии од вредност итн.

Кредитниот ризик е претставен преку вложувања во долгорочни државни обврзници и краткорочни државни записи издадени од Р.С. Македонија, како и долгорочни и краткорочни депозити кои се држат во Халкбанк АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола, Стопанска Банка АД Скопје, ТТК Банка АД Скопје и Шпаркасе Банка АД Скопје.

Во илјади денари	31.03.2023	Побарувања				Вложувања расположливи за продажба		Орочени депозити, дадени заеми и останати пласмани				Парични средства и паричен еквивалент			
		31.03.2023	31.12.2022	31.03.2023	31.12.2022	31.03.2023	31.12.2022	31.03.2023	31.12.2022	31.03.2023	31.12.2022	31.03.2023	31.12.2022		
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Исправка на вредноста на побарувањата	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста															
до 3 месеци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
од 3 месеци до 1 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
над 12 месеци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	2.516	2.089	26.325	45.408	122.432	70.650	30.898	70.535							
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	2.516	2.089	26.325	45.408	122.432	70.650	30.898	70.535							
Вкупна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-							
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	2.516	2.089	26.325	45.408	122.432	70.650	30.898	70.535							

Ликвидносен ризик

Ризикот на ликвидност е ризик кој произлегува од неможноста да се претворат поединечни облици на имот во пари, или ризик кој произлегува од неможноста да се доведат во рамнотежа краткорочните средства од една и краткорочните обврски од друга страна.

Управувањето на ризикот од ликвидност е насочено кон одржување на способноста на Друштвото да управува со средствата на начин кој ќе овозможи да Друштвото во секое време е во состојба да одговори на пристигнатите обврски и да ја одржи ликвидноста на оптимално ниво, односно ниво кое ги задоволува сите законски барања.

Во Одлуката за утврдување на процентот на ликвидни средства на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови е дефинирано дека пензиското друштво мора да одржува ликвидни средства во износ не помал од 10% од основната главнина, односно главнината на пензиското друштво. Основата за пресметка на ликвидните средства се состои од денарски и девизни средства. Заклучно со 31.03.2023, Друштвото го исполнува законското барање.

Во илјади денари	31.12.2022	31.03.2023
Ликвидни средства		
Парични средства и парични еквиваленти	70.535	30.898
Парични средства на трансакциски сметки во денари	3.989	898
Издвоени парични средства и акредитиви	-	-
Парични средства во благајна	-	-
Девизни сметки	32.546	-
Девизни акредитиви	-	-
Парични средства во благајна во странска валута	-	-
Депозити - парични еквиваленти	34.000	30.000
Хартии од вредност - готовински еквиваленти	-	-
Останати парични средства	-	-
Вредносно усогласување на парични еквиваленти	-	-
Краткорочни финансиски средства	22.482	55.285
Краткорочни кредити и заеми од поврзани друштва во земјата	-	-
Краткорочни кредити и заеми од поврзани друштва во странство	-	-
Краткорочни кредити и заеми во земјата	-	-
Краткорочни кредити и заеми во странство	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	-	-
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивката или загубата	-	-
Краткорочно орочени денарски средства	3.000	3.000
Краткорочно орочени странски средства за плаќање	-	-
Останати краткорочни финансиски средства	19.482	52.285
Вредносно усогласување на финансиски средства	-	-
Вкупно ликвидни средства	93.017	86.183
Минимален законски износ	32.937	19.072
Вишок над задолжителни ликвидни средства	60.080	67.111

Оперативен ризик

Оперативниот ризик има влијание на секоја активност и деловен процес во рамките на Друштвото. Ефикасно управување со оперативните ризици се темели на разбирањето

и влијанието на оперативните ризици врз работењето на Друштвото, поделбата на надлежностите и ефикасна контрола во процесот на утврдување, проценување, надзор и контрола на оперативниот ризик. Прелиминарен чекор во воспоставувањето на ефикасно управување со оперативниот ризик е подигање на свеста за оперативниот ризик на сите нивоа на Друштвото. Важна улога во подигање на свеста има и раководството на Друштвото кое е одговорно, во рамките на својот сектор, служба и одделение, да ја пренесе важноста за ефикасно управување со оперативниот ризик. Долгорочна цел на друштвото е да ја подигне свеста на ниво кое што ќе осигура имплементација и квалитетно спроведување на сите останати компоненти во рамките на управување со оперативниот ризик.

За справување со ризикот кој произлегува од неадекватното управување со средствата и обврските, ризик на погрешни проценки, евидентирања, презентирања и обелоденување на вредноста на средствата и обврските како и на приходите, расходите и резултатот на работењето, Друштвото постојано преку донесените акти, политики и постапки, ќе ги идентификува овие ризици, а со оценување на ефективноста на воспоставениот интерен контролен систем, ќе презема мерки за нивно отстранување.

Контролата на оперативниот ризик ќе се врши со примена на мерки за чување на податоци потребни за непречено работење на Друштвото; адекватноста на информациониот систем; процена на големината на ризикот и одредување на тековите на работењето кои посебно се загрозени со оперативниот ризик. Кај контролата на ризикот по поединечни делови од работењето кои исто така посебно се загрозени со оперативен ризик, како и кај формирање и ажурирање на база на податоци значајни за контрола на ризикот, Друштвото во најголем дел ќе се потпира на системот на внатрешна контрола и функцијата на внатрешна ревизија.

Управување со капитал

Цел на управување со капиталот е ефикасно користење на расположливиот капитал кој овозможува:

- Безбедност и профитабилност на Друштвото,
- Задоволување на очекувањата на акционерите и останатите заинтересирани страни во Друштвото,
- Исполнување на регулаторните барања во поглед на капиталната адекватност,

Покрај наведеното, цел на управување со капиталот е и обезбедување на долгочен и стабилен принос на инвестицијата на сопствениците преку исплата на дивиденди, а на основа на однапред дефинирани критериуми на дивидендна политика. Ова на Друштвото ќе му овозможи долгочечно стабилно работење, раст и постигнување на стратешките цели, како и стабилна сопственичка структура.

За постигнување на наведените цели Друштвото редовно ја мери и следи вредноста и профитабилноста на капиталот, ја оптимизира неговата структура, и носи деловни одлуки потребни за ефикасно управување со капиталот.

Усогласеност со законска регулатива

Согласно член 20 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Друштвото е должно во секое време да го одржува износот на главнината но не помалку од една половина од 2.800.000 евра во денарска противвредност. Дополнително, доколку дојде до зголемување на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд, Друштвото е должно да го зголеми износот на главнина и истиот да го одржува.

Усогласеноста со законската регулатива се проверува на редовна база. На 31 март 2023 година, состојбата е како што следи:

	Извештај за сопствени средства	период на ден 31.03.2023
A	Вредност на издадени обични акции	329.366.020
Б	Резерви	
	Задржана нераспоредена добивка и добивка според периодична пресметка	0
B	Задржана нераспоредена добивка од претходни години	
	Добивка според периодична пресметка	
G	Непокриена загуба од претходни години и загуба според периодична пресметка	138.648.471
	Непокриена загуба од претходни години	130.329.698
	Загуба според периодична пресметка	8.318.773
D	Износот на платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР) освен за пресметана, а ненаплатена камата	1.237.032
	Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР)	1.237.032
	Пресметана, а ненаплатена камата	
Г	Нематеријални средства	11.457.340
	Вкупно сопствени средства А+Б+В-Г-Д-Г	178.023.177
	Процент на сопствени средства над законско барање	107%
	Процент на главнината над законско барање	11%
	Пропишана главнина (член 20 Закон ДКФПО)	172.186.000
	Половина главнина	86.093.000

Заклучно со 31.03.2023 година Друштвото го исполнува условот за одржување на законското ниво на главнина и сопствени средства.

Белешки кон финансиските извештаи

4 Приходи од управување со фондовите 2022 31.03.2023

Задолжителен фонд

Приходи од надоместок од придонеси	15.101.781	4.909.863
Приходи од надоместок за управување	14.593.160	5.311.822
Приходи од надоместок за премин	31.498	28.747
Вкупно	29.726.439	10.250.432

Доброволен фонд

Приходи од надоместок од придонеси	103.302	13.308
Приходи од надоместок за управување	45.643	20.063
Приходи од надоместок за премин	-	-
Вкупно	148.945	33.371

5 Расходи од управување со фондовите 2022 31.03.2023

Задолжителен фонд

Расходи за МАПАС	6.036.192	1.807.540
Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)	757.137	266.942
Расходи за чуварот на имот	1.686.306	591.348
Трошоци за трансакции	-	-
Трошоци за маркетинг	4.821.879	1.897.135
Трошоци за агенти	11.298.966	3.670.928
Останати трошоци за управување со фондот	1.278.806	301.371
Вкупно	25.879.286	8.535.264

Доброволен фонд

Расходи за МАПАС	30.066	3.250
Расходи за чуварот на имот	2.572	1.105
Трошоци за трансакции	-	-
Трошоци за маркетинг	19.210	6.410
Трошоци за агенти	13.378	22.886
Останати трошоци за управување со фондот	45.094	1.029
Вкупно	110.320	34.680

6 Останати приходи на Друштвото 2022 31.03.2023

Вредносно усогласување на останати средства и обврски 295.887 61.784

Интелектуални услуги	-	-
Добивки од продажба на средства	103.971	-
Останати приходи	23	77.481
Вкупно	399.881	139.265

7 Трошоци за сировини и материјали	2022	31.03.2023
Потрошени сировини и материјали	173.335	45.847
Потрошена енергија	895.870	205.014
Потрошени резервни делови и ситен инвентар	11.489	21.461
Вкупно	1.080.694	272.322

8 Трошоци за услуги	2022	31.03.2023
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	446.854	77.468
Надворешни услуги за изработка на добра и услуги	-	-
Услуги за одржување и заштита	360.541	143.631
Наемници - лизинг	5.322.986	1.378.137
Комунални услуги	33.131	33.661
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	55.097	-
Останати услуги	6.706.971	1.698.946
Вкупно	12.925.580	3.331.843

9 Плати и надоместоци на плата и останати трошоци на вработените	2022	31.03.2023
Плата и надоместоци на плата-брuto(администрација)	20.489.175	5.455.753
Трошоци за стручно образование	143.606	48.171
Трошоци за службени патувања	519.800	94.932
Трошоци за доброволно осигурување	658.597	45.538
Регрес	313.500	-
Новогодишен надомест	213.498	348.327
Останати трошоци за вработените	267.107	(102.488)
Вкупно	22.605.283	5.890.233

10 Амортизација и вредносно усогласување	2022	31.03.2023
Амортизација на нематеријални средства	1.915.192	484.359
Амортизација на материјални средства	1.450.556	380.502
Вкупно	3.365.748	864.861

11 Трошоци од резервирања за трошоци и ризици

	2022	31.03.2023
Резервирања за отпремнини	93.668	-
Резервирања за јубилејни награди	105.521	-
Резервирања за неискористени одмори	572.424	-
Вкупно	771.613	-

12 Останати трошоци од работењето

	2022	31.03.2023
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	776.116	239.874
Трошоци за спонзорства и донацији	-	-
Трошоци за репрезентација	1.272.782	363.948
Трошоци за осигурување	159.738	31.845
Банкарски услуги и трошоци за платниот промет	110.538	32.425
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	72.500	6.400
Трошоци за користење на права	-	-
Останати нематеријални трошоци	1.541.515	119.577
Вредносно усогласување на останати средства и обврски	184.894	29.657
Загуби од продажба на финансиски средства	21.101	-
Останати расходи од работењето	1.691.180	-
Вкупно	5.830.364	823.726

13 Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани субјекти

	2022	31.03.2023
Приходи од камати од депозити	1.056.388	771.798
Приходи од камати од обврзници	622.004	239.290
Вкупно	1.678.392	1.011.088

	Софтвер и останати права	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
14 Нематеријални средства			
Набавна вредност 2022			
Состојба на почеток на периодот	17.506.332		17.506.332
Набавки во текот на годината	-	242.321	242.321
Пренос од средства во подготовка	242.321	(242.321)	-
Отуѓување	-		-

Состојба на крај на периодот	17.748.653	-	17.748.653
------------------------------	------------	---	------------

Исправка на вредноста 2022

Состојба на почеток на периодот	(4.110.534)	-	(4.110.534)
Амортизација за тековна година	(1.915.192)	-	(1.915.192)
Отуѓување	-	-	-
Состојба на крај на периодот	(6.025.726)	-	(6.025.726)

Сегашна вредност на крај на периодот 2022	11.722.927	-	11.722.927
--	-------------------	---	-------------------

Набавна вредност 31.03.2023

Состојба на почеток на периодот	17.748.653	-	17.748.653
Набавки во текот на годината	-	218.772	218.772
Пренос од средства во подготвока	-	-	-
Отуѓување	-	-	-
Состојба на крај на периодот	17.748.653	218.772	17.967.425

Исправка на вредноста 31.03.2023

Состојба на почеток на периодот	(6.025.726)	-	(6.025.726)
Амортизација за тековна година	(484.359)	-	(484.359)
Отуѓување	-	-	-
Состојба на крај на периодот	(6.510.085)	-	(6.510.085)

Сегашна вредност на крај на периодот	11.238.568	218.772	11.457.340
<u>31.03.2023</u>			

На 31.03.2023 година, Друштвото нема дадено нематеријални средства под залог (2022: нема)

15 Материјални средства	Алат, канц. инвентар мебел и транспортни средства				Останати материјални средства	Материјални средства во подготовка	Вкупно
	Постројки и опрема						
<u>Набавна вредност 2022</u>							
Состојба на почеток на периодот	1.656.624	5.003.470		789.578		-	7.449.672
Набавки во текот на годината	47.380	444.863		-			492.243
Пренос од средства во подготовка	-	-		-		-	-
Отуѓување	(12.340)	-		-		-	(12.340)
Состојба на крај на периодот	1.691.664	5.448.333		789.578		-	7.929.575
<u>Исправка на вредноста 2022</u>							
Состојба на почеток на периодот	(650.187)	(1.650.312)		(320.256)		-	(2.620.755)
Амортизација за тековна година	(403.667)	(888.979)		(157.910)		-	(1.450.556)
Отуѓување	2.570	-		-		-	2.570
Состојба на крај на периодот	(1.051.284)	(2.539.291)		(478.166)		-	(4.068.741)
Сегашна вредност на крај на периодот 2022	640.380	2.909.042		311.412		-	3.860.834
<u>Набавна вредност 31.03.2023</u>							
Состојба на почеток на периодот	1.691.664	5.448.333		789.578		-	7.929.575
Набавки во текот на годината	5.499	-		-		-	5.499
Пренос од средства во подготовка	-	-		-		-	-
Отуѓување	-	-		-		-	-
Состојба на крај на периодот	1.697.163	5.448.333		789.578		-	7.935.074
<u>Исправка на вредноста 31.03.2023</u>							
Состојба на почеток на периодот	(1.051.284)	(2.539.291)		(478.166)		-	(4.068.741)
Амортизација за тековна година	(102.685)	(238.340)		(39.477)		-	(380.502)
Отуѓување	-	-		-		-	-
Состојба на крај на периодот	(1.153.969)	(2.777.631)		(517.643)		-	(4.449.243)
Сегашна вредност на крај на периодот 31.03.2023	543.194	2.670.702		271.935		-	3.485.831

На 31.03.2023 година, Друштвото нема дадено материјални средства под залог (2022: нема)

16 Финансиски средства расположливи за продажба

	2022	31.03.2023
Обврзници кои доспеваат во рок подолг од 1 година	26.080.270	26.325.134
Вкупно	26.080.270	26.325.134

Државни обврзници во кои има инвестирано друштвото се:

Домашни државни обврзници	Рок на доспевање	Номинален износ во МКД	Каматна стапка
MKMINF20GS89	18.07.2049	1.080.000	4,30%
MKMINF20GS97	08.08.2034	2.650.000	2,55%
MKMINF20GT88	30.04.2050	2.000.000	4,00%
MKMINF20GY32	09.09.2037	20.000.000	4,00%

Обврзниците се издадени од Министерство за финансии на Р.С.Македонија, а купоните доспеваат на годишно ниво. Во вредноста на државните обврзници е вклучена и акумулирана камата на износ од 595.134 денари (2022: 350.270 илјади денари)

17 Дадени кредити, депозити и кауции

	2022	31.03.2023
Краткорочно орочени депозити во домашни банки во македонски денари	-	-
Долгорочно орочени депозити во домашни банки во македонски денари	67.650.000	67.650.000
Вкупно	67.650.000	67.650.000

Долгорочно орочените депозити вклучуваат

Долгорочен депозит во ТТК банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години (до 10.11.2024 година) и фиксна каматна стапка од 3,2%

Долгорочен депозит во Стопанска банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години (до 15.11.2024 година) и фиксна каматна стапка од 2,75%

Долгорочен депозит во Шпаркасе банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 (до 15.11.2024 година) години и фиксна каматна стапка од 2,6%

18 Парични средства и парични еквиваленти

	2022	31.03.2023
Парични средства во банка		
- Во денари	3.957.818	878.639
- Во странска валута	32.546.034	1

Парични средства на службени картички	31.050	19.256
Депозити – по видување	34.000.000	30.000.000
Вкупно	70.534.902	30.897.896

Флекси дел од депозит во износ од 19.500.000 денари во Стопанска банка АД, Битола со рок на доспевање до 14.09.2023 година и фиксна каматна стапка од 1,4% на годишно ниво.

Флекси дел од депозит во износ од 10.500.000 илјади денари во Халк банка АД, Скопје со рок на доспевање до 26.07.2023 година и фиксна каматна стапка од 1% на годишно ниво.

19 Краткорочни вложувања	2022	31.03.2023
Краткорочни депозити во банки	3.000.000	3.000.000
Државни записи	19.327.394	51.782.478
Вкупно	22.327.394	54.782.478

Краткорочно вложувања вклучуваат:

Краткорочен (фиксен) дел од депозит во Стопанска банка АД, Битола со рок до 14.09.2023 година, каматна стапка од 1,4% и износ од 500.000 мкд

Краткорочен (фиксен) дел од депозит во Халкбанк Скопје со преостанат рок помал од 1 година (до 26.07.2023 год), каматна стапка од 1% и износ од 2.500.000 мкд

Државни записи со рок до 24.01.2024 година, каматна стапка од 3,5% и номинален износ од 51.782.478 мкд

20 Основна главнина, запишан капитал	2022	31.03.2023
Запишани и уплатени основачки обични акции	329.366.020	329.366.020
Вкупно	329.366.020	329.366.020

Со состојба на 31 март 2023 година, акционерскиот капитал (основна главнина) на Друштвото изнесува 5.356 илјади евра кои се целосно уплатени. Основно матично претпријатие на Друштвото е Заварovalница Триглав д.д. Љубљана со 100% сопственост на Друштвото. Матичното Друштво поседува 107.120 обични акции.

21 Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Заклучно со 31.03.2023 година Друштвото не е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење, како и надвор од неговото редовно работење.

Преземени обврски

Заклучно со 31.03.2023 година Друштвото нема преземено обврски.

22 Долгорочни резервирања

	2022	31.03.2023
Резервирања за отпремнини	312.526	312.526
Резервирања за јубилејни награди	284.256	284.256
Резервирања за неискористени одмори	1.182.953	1.182.953
Вкупно	1.779.735	1.779.735

23 Останати краткорочни обврски

	2022	31.03.2023
Обврски за надомест на членови на Надзорниот одбор	174.335	-
Обврски кон агенти	5	5
Обврски кон вршители на дејност и други физички лица	41.820	12.300
Вкупно	216.160	12.305

24 Трансакции со поврзани лица

Заклучно со 31.03.2023 година Друштвото има евидентирано трансакции и салда со поврзани страни кои се прикажани во следниот преглед:

Побарувања и обврски од поврзани страни

Поврзана страна	Салдо на сметка	Износ (МКД)
Обврски		
Триглав Осигурување Живот АД Скопје	Обврски спрема други домашни поврзани друштва врз основа на извршени услуги	49.727
Триглав Осигурување АД Скопје	Обврски спрема други домашни поврзани друштва врз основа на извршени услуги	52.596
Триглав Осигурување АД Скопје	Обврски спрема други домашни поврзани друштва врз основа на набавка на основни средства	136.000
	Вкупно обврски	238.323

Побарувања

Триглав Осигурување АД Скопје	Останати побарувања од поврзани друштва – Побарувања за надомест на штета	
Триглав Осигурување Живот АД Скопје	Останати побарувања од поврзани друштва – Побарувања за надомест на трошоци	46.604
	Вкупно побарувања	46.604

Преглед на трансакции со поврзани страни

Сите трансакции се извршени преку сметките на Друштвото во Комерцијална банка АД Скопје.

Приходи/Побарувања

Основ на трансакцијата	Датум на трансакција	Број на документ	Износ (во МКД)
Назив на поврзаното лице: Триглав Осигурување Живот АД Скопје			
Надомест на трошоци за електрична енергија	31.01.2023	КПФ23/0060	28.262
Надомест на трошоци за електрична енергија	28.02.2023	КПФ23/0096	11.934
Назив на поврзаното лице: Триглав Осигурување АД Скопје			
Одобривање по надомест за настапата штета	25.02.2022	10-316/2022	-9.264
Вкупно			30.932

Трошоци/Обврски

Основ на трансакцијата	Датум на трансакција	Број на документ	Износ (во МКД)
Назив на поврзаното лице: Триглав Осигурување АД Скопје			
Други услуги	31.01.2023	ИФ23/0003	43.358
Други услуги	28.02.2023	ИФ23/0011	39.571
Премии за осигурување	01.03.2023	0123-772621823-121	131.822
Премии за осигурување	29.03.2023	0123-774099023-019	150
Други услуги	31.03.2023	ИФ23/0015	44.248
Назив на поврзаното лице: Триглав Осигурување Живот АД Скопје			
Премии за осигурување	01.01.2023	НИФ23/0002	20.861
Премии за осигурување	17.01.2023	0061-Ф/2023	414
Премии за осигурување	17.01.2023	0062-Ф/2023	10.620
Премии за осигурување	17.01.2023	0060-Ф/2023.	1.900
Подзакуп на деловни простории	31.01.2023	НИФ23/0001	55.255
Премии за осигурување	16.02.2023	0177-Ф/2023	10.620
Премии за осигурување	16.02.2023	0178-Ф/2023	1.900
Премии за осигурување	16.02.2023	0179-Ф/2023	414
Премии за осигурување	17.02.2023	0060-Ф/2023	1.900
Премии за осигурување	17.02.2023	КНФ23/0021	-1.900
Подзакуп на деловни простории	28.02.2023	НИФ23/0002.	55.255
Премии за осигурување	17.03.2023	0270-Ф/2023	10.620
Премии за осигурување	17.03.2023	0272-Ф/2023	414
Премии за осигурување	17.03.2023	0271-Ф/2023	1.900
Подзакуп на деловни простории	31.03.2023	НИФ23/0003	55.255
Вкупно			484.577

25 Последователни настани

По датумот на составување на извештајот за финансиската состојба не се случија други настани од материјално значење, кои треба да се прикажат во финансиските извештаи.

26 Нови стандарди и интерпретации кои се уште не се применети

До датумот на известување не се објавени нови стандарди и интерпретации кои се применливи, а не се применети во подготовката на овие финансиските извештаи.